

Dosarul nr.3ra-1049/2020

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (Z. Talpalaru)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (V. Sîrbu, V. Mihaila, A. Minciuna)

Î N C H E I E R E

16 decembrie 2020

mun.Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Mariana Pitic
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului depus de Inesa Popov, reprezentată de avocatul Dorin Trestianu,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Inesa Popov împotriva Instituției Publice „Agenția Servicii Publice”, Departamentul Cadastru, persoane terțe, Tudor Golubenco, Elena Golubenco, Consiliul municipal Chișinău și Agenția Proprietății Publice, privind contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei din 19 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 12 iunie 2017 Inesa Popov a depus cerere de chemare în judecată împotriva ÎS „Cadastru” (reorganizat în IP „Agenția Servicii Publice”), intervenienți accesorii Tudor Golubenco și Elena Golubenco cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că coproprietarii bunului imobil din XXX, numărul cadastral XXX, sunt Inesa Popov care deține de facto cu drept de proprietate o suprafață mai mare de 1/2 cotă-parte din bunul imobil, și Tudor Golubenco și Elena Golubenco cărora le aparține o suprafață mai mică decât este înscrisă în Registrul bunurilor imobile.

Reclamanta a susținut că a depus Direcției Generale Locativ-Comunale și Amenajare cerere cu privire la demararea acțiunilor în sensul excluderii din evidența autorităților administrației publice locale a 1/2 cotă-parte din imobilul din XXX, numărul cadastral XXX și recunoașterea dreptului de proprietate conform Raportului de constatare tehnico-științifică cu nr. 509 din 30 septembrie 2016, elaborat de Centrul de Expertize Independente „CEXIN” SRL.

Coproprietarii Tudor Golubenco și Elena Golubenco au depus cereri la Consiliul municipal Chișinău, prin care au solicitat recunoașterea dreptului de proprietate conform Raportului de constatare tehnico-științifică nr. 509 din 30 septembrie 2016 elaborat de Centrul de Expertize Independente „CEXIN” SRL, și nota informativă a

Direcției Generale Locativ-Comunale și Amenajare nr.1638/16 din 27 octombrie 2016.

Prin decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 3/11-4 din 11 aprilie 2017 „Cu privire la excluderea imobilului din XXX din evidența autorităților administrației publice locale” s-a decis excluderea din evidența autorităților administrației publice locale a cotei-părți din imobilul din XXX, numărul cadastral XXX; recunoașterea a 62,29% din imobilul cu nr. cadastral XXX din XXX, proprietatea privată a Inesei Popov, iar 37,71% proprietatea privată a lui Tudor Golubenco și Elenei Golubenco; obligarea Oficiului Cadastral Teritorial Chișinău de a înregistra dreptul de proprietate privată a Inesei Popov, a lui Tudor Golubenco și a Elenei Golubenco asupra imobilului cu nr. cadastral XXX din XXX. Totodată, a fost abrogată decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 4/16-1 din 18 decembrie 2015 „Despre excluderea imobilului din XXX din evidența contabilă a Direcției Generale Locativ-Comunale și Amenajare”.

La 03 mai 2017, Dorin Trestianu acționând în interesele Inesei Popov, s-a adresat OCT Chișinău, solicitând rectificarea înscrisurilor din Registrul bunurilor imobile XXX cu înscrierea dreptului de proprietate a 62,29 % din casa individuală cu nr. cadastral XXX, din XXX după Inesa Popov, anexând la cerere procura, copia buletinului de identitate, decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 3/11-4 din 11 aprilie 2017 și copia cererii lui Tudor Golubenco și Elenei Golubenco.

Prin decizia din 04 mai 2017 a OCT Chișinău a fost respinsă cererea de înregistrare a bunurilor imobile și a drepturilor asupra lor, motivându-se că în conformitate cu datele din dosarul cadastral și a Registrului bunurilor imobile, Tudor Golubenco și Elena Golubenco dețin dreptul de proprietate asupra 1/2 cotă-parte din construcția nr. XXX, iar Inesa Popov deține dreptul de proprietate asupra 1.0 cotă-parte din încăperea locativă cu numărul cadastral XXX, parte componentă a construcției menționate. Totodată, i-a fost comunicat că în conformitate cu legislația în vigoare cotele-părți din proprietate se calculează de către notar sau de către instanța de judecată, iar Consiliul mun. Chișinău nu are competență să calculeze cotele-părți, ca urmare decizia consiliului nu corespunde cerințelor stabilite de legislație, iar dreptul de proprietate asupra construcției căreia este solicitată înregistrarea este notată pe numele altei persoane, fapt care face imposibilă primirea cererii la înregistrare.

Nefiind de acord cu refuzul registratorului OCT Chișinău la 05 mai 2017 a depus contestație către ÎS „Cadastru”, prin care a solicitat revocarea refuzului și a deciziei OCT Chișinău din 03 mai 2017, rectificarea datelor din Registrul bunurilor imobile și intabularea drepturilor sale.

Prin decizia ÎS „Cadastru” din 05 iunie 2017 nr. col/307/2017/52/2017 decizia contestată a fost menținută.

Reclamanta Inesa Popov a solicitat constatarea ilegalității refuzului OCT Chișinău din 04 mai 2017, anularea deciziei OCT Chișinău din 04 mai 2017 și a deciziei ÎS „Cadastru” din 05 iunie 2017 cu nr. col/307/2017/52/2017, obligarea ÎS „Cadastru” să rectifice dreptul de proprietate a Inesei Popov asupra apartamentului XXXXXX, nr. cadastral XXX. XXX, amplasat în bunul imobil (casă individuală) cu nr. cadastral XXX din XXX și să înscrie dreptul de proprietate la nivel de construcție asupra a 62,29% din imobilul cu nr. cadastral XXX din XXX, după Inesa Popov (f.d. 3-6, vol.I).

Ulterior, la 02 august 2017 Inesa Popov a depus cerere de concretizare a cererii de chemare în judecată, indicând că la 27 iunie 2012 dânsa și Raisa Mereuță au încheiat contractul de donație a imobilului, potrivit căruia a primit apartamentul nr. 2, situat în XXX, cu suprafața totală de 109,0 m.p. La aceeași dată a solicitat OCT Chișinău să înregistreze în Registrul public, dreptul de proprietate.

Potrivit datelor din Registrul bunurilor imobile rezultă, că pe terenul cu nr. cadastral XXX amplasat în XXX, se află două construcții una cu modul de folosință casă individuală, având suprafața de 132, 6 m.p., iar altă construcție fiind cu modul de folosință construcție accesorie, având suprafața de 22,5 m.p.

A precizat că casa individuală cu indicele (01) este proprietatea comună pe cote-părți, asupra căruia Tudor Golubenco și Elena Golubenco dețin dreptul de proprietate asupra la 1/2 cotă-parte, obținut în baza contractului de vânzare-cumpărare nr. 6845 din 12 octombrie 2004, iar dânsa potrivit datelor din Registrul bunurilor imobile deține încăpere izolată în continuare apartamentul nr. 2, având suprafața de 109,0 m.p.

Conform Raportului de constatare tehnico-științifică nr. 509 din 30 septembrie 2016 elaborat de expertul din cadrul Centrului de Expertize Independente „CEXIN” SRL, inginer constructor Oleg Mocanu, la cererea privind recalcularea cotelor-părți ideale deținute de fiecare proprietar din imobilul cu nr. XXX amplasat în XXX, s-a stabilit că suprafața totală interioară a bunului imobil cu nr. cadastral XXX din XXX, constituie în total 175,0 m.p., dintre care 109, 0 m.p. se dețin în apartamentul cu nr. 2 identificat prin nr. cadastral XXX, iar restul suprafeței de 66,0 m.p. (după calculele $175,0 - 109,0 = 66,0$ m.p.) se dețin în casa individuală identificată prin nr. cadastral XXX (1/2 cotă-parte).

Specialistul a constatat că proprietarul XXX identificat prin nr. cadastral XXX ce aparține dânssei, deține 109,1 m.p., adică 62,29% ceia ce constituie 5/8 cote-părți, iar proprietarii bunului imobil cu nr. cadastral XXX, Tudor Golubenco și Elena Golubenco dețin în proprietate comună în devălmășie 66,0 m.p., adică 37,71 % ce constituie, 3/8 cote-părți.

A subliniat că Raportul de constatare tehnico-științifică nr. 509 din 30 septembrie 2016 elaborat de expertul din cadrul Centrului de Expertize Independente „CEXIN” SRL, a indicat că coproprietari Tudor Golubenco și Elena Golubenco s-au familiarizat și nu au careva pretenții cu calculele efectuate, iar notarial au declarat că sunt de acord cu cotele-părți stabilite.

Prin urmare, reclamanta a considerat că actul emis de registratorul OCT Chișinău nu corespunde prevederilor art. 31 alin. (1) lit. d) și art. 33 din Legea cadastrului bunurilor imobile cu nr. 1543-XIII din 25 februarie 1998, cât și pct. 39 al Instrucțiunii din 22 iunie 2005 cu privire la înregistrarea bunurilor imobile și a drepturilor asupra lor.

Totodată, registratorul nu a indicat în actul emis, care norme au fost încălcate și care acte nu corespund legislației în vigoare, la fel nu a menționat care sunt temeiurile stabilite de art. 33 al Legii cadastrului bunurilor imobile cu nr. 1543-XIII din 25 februarie 1998 care au stat la baza refuzului. Totodată, în temeiul pct. 39 al Instrucțiunii din 22 iunie 2005 cu privire la înregistrarea bunurilor imobile și a drepturilor asupra lor, registratorul nu a elaborat decizia argumentată de refuz a înregistrării dreptului așa cum prevede instrucțiunea menționată, ca un act separat.

Inesa Popov prin cererea de chemare în judecată inițială și prin cererea de concretizare a pretențiilor din 02 august 2017, a solicitat recunoașterea ilegalității

refuzului OCT Chișinău, ÎS „Cadastru” din 04 mai 2017 și anularea refuzului OCT Chișinău din 04 mai 2017 și a deciziei ÎS „Cadastru” din 05 iunie 2017 cu nr. col/307/2017/52/2017, obligarea IP „Agenția Servicii Publice”, Departamentul Cadastru să modifice înscrierile din Registrul bunurilor imobile 0100218.524 și să înregistreze după Inesa Popov dreptul de proprietate asupra a 62,29%, echivalentul a 5/8 cotă-parte din valoarea bunului integru cu nr. cadastral XXX din XXX, la nivel de construcție, iar după Tudor și Elena Golubenco 37,71% echivalentul a 3/8 cotă-parte din bunul imobil cu nr. cadastral XXX din XXX (f.d. 44-49, 76-83, vol.I).

Prin încheierea din 19 octombrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru a fost substituit în proces ÎS „Cadastru” cu succesorul în drepturi și obligațiuni IP „Agenția Servicii Publice” (f.d. 59, vol.I).

Prin hotărârea din 16 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru acțiunea a fost admisă. Au fost recunoscute ca neîntemeiate refuzul registratorului OCT Chișinău din 04 mai 2017 și decizia ÎS „Cadastru” din 05 iunie 2017, nr. col/307/2017/52/2017 (după reorganizare IP „Agenția Servicii Publice”), prin care s-a refuzat înregistrarea și recunoașterea dreptului.

A fost anulat refuzul registratorului OCT Chișinău din 04 mai 2017 și decizia ÎS „Cadastru” (după reorganizare Agenția Servicii Publice) din 05 iunie 2017 nr. col/307/2017/52/2017, ca ilegale.

A fost obligat Departamentul Cadastru al IP „Agenția Servicii Publice” să modifice înscrierile din Registrul bunurilor imobile XXX și să înregistreze după Inesa Popov, dreptul de proprietate asupra 62,29% sau 5/8 cote-părți din bunul imobil nr.cadastral XXX din XXX la nivel de construcție, iar după Tudor Golubenco și Elena Golubenco 37,71% sau 3/8 cote-părți din bunul imobil, nr. cadastral XXX din XXX (f.d. 103, 109-115, vol.I).

La 02 aprilie 2018, IP „Agenția Servicii Publice” a declarat apel nemotivat, iar la 13 august 2018 apel motivat, împotriva hotărârii din 16 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Prin decizia din 04 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de IP „Agenția Servicii Publice” și a fost menținută hotărârea din 16 martie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru (f.d.175, 176-191, vol.I).

Pentru a decide astfel, instanța de apel a concluzionat că instanța de fond a determinat corect raportul juridic litigios, iar circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei au fost stabilite și elucidate pe deplin.

Curtea de Apel Chișinău a reținut că potrivit Raportului de constatare tehnico-științifică nr. 509 din 30 septembrie 2016 elaborat de expertul din cadrul Centrului de Expertize Independente „CEXIN” SRL, inginer constructor Oleg Mocanu, la cererea privind recalcularea cotelor-părți ideale deținute de fiecare proprietar din imobilul cu nr. XXX amplasat în XXX, s-a constatat că proprietarul apartamentului nr. 2 identificat prin nr. cadastral XXX ce aparține Inesei Popov, deține 109,1 m.p. – 62,29% ceia ce constituie 5/8 cote-părți, iar proprietarii bunului imobil cu nr. cadastral XXX Tudor Golubenco și Elena Golubenco dețin în proprietate comună în devălmășie 60,0 m.p. – 37,71 % ceia ce constituie - 3/8 cote-părți.

Totodată, a mai evidențiat că atât refuzul din 03 mai 2017, cât și prin decizia din 05 iunie 2017, registratorul a făcut referire la faptul că Consiliul mun. Chișinău nu

are dreptul de a stabili cotele-părți ale unui bun imobil, fără a face referire la un temei legal sau la anumite norme ce nu au fost respectate de către Inesa Popov.

Instanța de apel a specificat că împărțirea a fost efectuată la înțelegerea părților, fapt ce se confirmă prin cererile coproprietarilor către Direcția Locativ-Comunală și Consiliul mun. Chișinău, declarațiile notariale, prin care se solicită recunoașterea acestor drepturi și prin Raportul de constatare tehnico-științifică.

Mai mult, coproprietarii Tudor Golubenco și Elena Golubenco prin referința depusă la materialele cauzei au susținut cererea de chemare în judecată și au solicitat admiterea acesteia în sensul formulat, deoarece materialele cauzei, atestă că Inesa Popov are drept de proprietate asupra a 62,99 % sau 5/8 cote-părți din bunul imobil nr. cadastral XXX din XXX la nivel de construcție, iar Tudor Golubenco și Elena Golubenco 37,71 % sau 3/8 cote-părți din bunul imobil nr. cadastral XXX din XXX, fapt recunoscut de către părți și confirmat prin înscrisurile anexate la materialele cauzei.

Prin decizia din 06 noiembrie 2019 a Curții Supreme de Justiție recursul depus de Instituția Publică „Agenția Servicii Publice” s-a admis, a fost casată integral decizia din 04 decembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, cu restituirea cauzei la Curtea de Apel Chișinău (f.d. 13-25, vol.II).

Prin încheierea din 18 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău au fost atrase în proces, în calitate de terțe persoane Consiliul mun. Chișinău și Agenția Proprietății Publice (f.d. 45-48, vol.II).

Prin decizia din 19 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău a fost admis apelul IP „Agenția Servicii Publice”, a fost casată hotărârea din 16 martie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru și a fost emisă o hotărâre nouă prin care acțiunea depusă de Inesa Popov a fost respinsă (f.d. 81, 82-87, vol.II).

Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că Inesa Popov a obținut dreptul de proprietate asupra XXX, în temeiul contractului de donație nr. 6-10096 din 27 iunie 2012, fără a fi inserată în contractul nominalizat informația despre transmiterea dreptului de proprietate și asupra construcției cu nr. cadastral XXX. Totodată, potrivit extrasului din Registrul bunurilor imobile, cel de-al doilea proprietar a 1/2 cotă-parte din construcția cu nr. cadastral XXX din XXX, nu este Unitatea Administrativ Teritorială Chișinău – Consiliul mun. Chișinău. Prin urmare, Colegiul civil a notat că, doar proprietarul celeilalte cote-părți din imobilul cu nr. cadastral XXX din XXX, avea dreptul de a dispune de cota sa parte. La caz, Consiliul mun. Chișinău nu a demonstrat calitatea de proprietar asupra imobilului de care a dispus, nefiind prezentat instanței de judecată un extras din Registrul bunurilor imobile, care să confirme înregistrarea dreptului de proprietate.

Instanța a conchis că Consiliul mun. Chișinău, prin decizia emisă, nu putea să-și asume calitatea de proprietar asupra cotei-părți din bunul imobil menționat or, conform Legii cu privire la administrația publică locală din 28 decembrie 2006, acesta nu dispune de astfel de competențe, având în vedere că nu este proprietarul bunului imobil cu nr. cadastral XXX din XXX și terenului litigios cu nr. cadastral XXX din XXX.

Instanța a reținut că recunoașterea dreptului de proprietate asupra bunurilor imobile, ține de competența instanțelor de judecată, iar stabilirea cotelor-părți a Inesei Popov și a soților Golubenco asupra bunului imobil litigios, de notar, în baza acordului coproprietarilor bunului imobil.

În consecință, instanța a concluzionat că decizia Consiliului mun. Chișinău nr. 3/11-4 din 11 aprilie 2017 nu reprezintă un act administrativ emis de autoritatea publică locală, care ar putea fi pus la baza înregistrării dreptului reclamantei asupra ap. 2 din XXX precum și nu servește temei pentru înregistrarea dreptului în Registrul bunurilor imobile în conformitate cu art. 28 al Legii cadastrului bunurilor imobile.

La 02 iunie 2020 Inesa Popov, reprezentată de avocatul Dorin Trestianu, a depus recurs împotriva deciziei din 19 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea deciziei instanței de apel, cu restituirea cauzei în instanța de apel (f.d. 98-104, vol.II).

În motivarea recursului recurenta a invocat temeiurile de recurs prevăzute de art. 432 alin. (2) lit.a), b), c) dar și alin. (4) din Codul de procedură civilă, și anume instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată; a interpretat în mod eronat legea, cât și a apreciat arbitrar probele prezentate.

Recurenta a menționat că în conformitate cu prevederile art. 31 alin. (1) lit.d) al Legii cadastrului bunurilor imobile nr. 1543-XIII din 25.02.1998, cererea se respinge dacă documentele prezentate nu corespund cerințelor stabilite de legislație. Conform pct. 39 al Instrucțiunii din 22.06.2005 cu privire la înregistrarea bunurilor imobile și a drepturilor asupra lor, în cazul existenței temeiurilor pentru refuzul înregistrării drepturilor, prevăzute de legislație (art. 33 din Legea cadastrului bunurilor imobile), Registratorul indică acest fapt (Refuz) în rubrica din cerere „În rezultatul examinării s-a decis”, semnează, indicând data emiterii refuzului și elaborează decizia de refuz a înregistrării dreptului.

La caz, refuzul registratorului OCT Chișinău, cât și decizia ÎS „Cadastru” sunt contrare prevederilor art. 31 alin. (1) lit. d) și art. 33 din Legea cadastrului bunurilor imobile cu nr. 1543-XIII din 25.02.1998, cât și pct. 39 din Instrucțiunea cu privire la înregistrarea bunurilor imobile și a drepturilor asupra lor din 22.06.2005, din motivul că registratorul în refuzul elaborat nu a indicat care norme au fost încălcate și care acte nu corespund legislației în vigoare. La fel, registratorul în actul emis nu a indicat care sunt temeiurile stabilite de art. 33 al Legii cadastrului bunurilor imobile, care au stat la baza refuzului, motive care nu au fost examinate de instanța de apel, ori anume pe aceste temeiuri a fost întemeiată cererea de chemare în judecată, concretizată ulterior.

Recurenta a specificat că în temeiul competențelor atribuite în conformitate cu prevederile art. 14 alin. (1) al Legii nr. 436-XVI din 28.12.2006 privind administrația publică locală, art. 6 din Legea nr. 136 din 17.06.2016 privind statutul municipiului Chișinău și art. 4 alin. (3) din Legea privind descentralizarea administrativă nr. 35 din 28.12.2006, autoritățile publice locale de nivelurile întâi și al doilea, în limitele legii, dispun de libertate deplină de acțiune în reglementarea și gestionarea oricărei chestiuni de interes local care nu este exclusă din competența lor și nu este atribuită unei alte autorități. Totodată, potrivit art. 4 alin. (1) din Legea privatizării fondului de locuințe nr. 1324-XII din 10.03.1993, organul abilitat cu dreptul de a efectua privatizarea fondului de locuințe, este Consiliul municipal, motiv pentru care a și fost decisă excluderea din evidența autorităților locale bunul imobil din XXX, care anterior a fost privatizat.

Consideră recurenta că instanța de apel a examinat superficial cauza civilă și în final a aplicat eronat norma materială or, în corespundere cu normele sus-menționate,

competența în emiterea deciziei privind excluderea imobilului din evidența autorităților administrației publice locale, aparține anume Consiliului mun.Chișinău, întrucât cererea recurentei către Direcția generală locativ-comunală și amenajare reprezintă o chestiune de interes local care nu este exclusă din competența lor și nu este atribuită unei alte autorități.

Recurenta remarcă că instanța de apel a examinat arbitrar materialele cauzei civile, întrucât a ignorat răspunsul Direcției Generale Locativ-Comunale și Amenajare cu nr. 1658/17 din 11.09.2017; răspunsul Oficiului teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat cu nr. 1304/oT4-2092 din 27.12.2017, care a supus controlului obligatoriu decizia Consiliului mun.Chișinău și respectiv nu a notificat autoritatea publică locală emitentă despre ilegalitatea actului administrativ vizat. Mai mult, instanța a lăsat fără apreciere și răspunsul Agenției Proprietății Publice, prin care se indică că chestiunea abordată de petiționară ține de competența Consiliului mun.Chișinău.

Prin urmare decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 3/11-4 din 11 aprilie 2017, care a fost emisă la cererea coproprietarilor bunului imobil din XXX, cu nr.cadastral XXX în baza Raportului de constatare tehnico-științifică cu nr. 509 din 30 septembrie 2016 elaborat de Centrul de Expertize Independente „CEXIN” SRL, nu a fost contestată de nimeni, OCT Chișinău urmând să înregistreze drepturile în forma solicitată. Totodată, emiterea deciziei de către Consiliul municipal Chișinău în altă formulă nu era posibilă, or în alt caz se afecta dreptul de proprietate a Inesei Popov.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Aici, Completul reține că potrivit pct. 1 din Anexa la Dispoziția nr. 1 din 18 martie 2020 a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, pe durata stării de urgență termenele de prescripție și termenele de decădere de orice fel nu încep să curgă, iar dacă au început să curgă, se suspendă pe toată durata stării de urgență instituite potrivit Hotărârii Parlamentului nr. 55 din 17 martie 2020.

Potrivit Hotărârii Parlamentului nr. 55 din 17 martie 2020 privind declararea stării de urgență, a fost declarată stare de urgență pe teritoriul Republicii Moldova pe perioada 17 martie –15 mai 2020.

Totodată, potrivit pct. 4 din Anexa la Dispoziția nr. 1 din 18 martie 2020 a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, cauzele civile, cu excepția, celor care se examinează conform legii în lipsa părților, care au fost amânate pentru pronunțare, ce vizează eliberarea ordonanțelor de protecție, acțiunile privind confiscarea averii nejustificate, încuviințarea spitalizării forțate și tratamentului forțat, se suspendă de drept, iar reieșind din pct. 8 al actului menționat, termenele de exercitare a căilor de atac în cauzele care se suspendă de drept aflate în curs la data

instituirii prezentei stări de urgență, se întrerup, urmând a curge noi termen, de aceeași durată, de la data încetării stării de urgență.

Prin urmare, reieșind din prevederile sus-menționate, completul de admisibilitate consideră că, la demararea căii de atac a fost respectat termenul prevăzut de lege, deoarece decizia Curții de Apel Chișinău datează cu 19 februarie 2020, a fost notificată avocatului recurentei Dorin Trestianu la 12 martie 2020 (f.d. 94, vol.II), iar recursul a fost depus la 02 iunie 2020 de către Inesa Popov, reprezentată de avocatul Dorin Trestianu, în termen, după expirarea perioadei în care a fost instituită starea de urgență (17 martie 2020–15 mai 2020).

În adresa intimaților, a fost expediată copia recursului, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței (f.d. 108, vol.II).

Referințe pe marginea cererii de recurs nu au fost depuse de către părțile la proces.

Examinând temeiurile invocate în recurs în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

Prin prisma art. 246 alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, în acord cu alin. (2) din art. 246 Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f).

Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, instanța de recurs reține că din Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate, într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

Instanța de recurs reține că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin.(2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul depus de către Inesa Popov, reprezentată de avocatul Dorin Trestianu, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 230, 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul depus de către Inesa Popov, reprezentată de avocatul Dorin Trestianu, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Gervas

judecătorii

Mariana Pitic

Victor Burduh